

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 189/24

Люксембург, 7 ноември 2024 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-460/23 | [Kinsa]¹

Извършено с хуманитарна цел подпомагане на незаконно влизане: Генералният адвокат Richard de la Tour счита Директива 2002/90 за валидна и уточнява условията за инкриминирането на това деяние в правото на Съюза и в националното право

Директива 2002/90 е в съответствие с принципа на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието. Задача на националния съд е да следи за това санкциите, приложими за лицата, които са действали безкористно, да са съразмерни, ако тези лица не са освободени от наказателна отговорност

Директива 2002/90² изисква от държавите членки да приемат подходящи санкции по отношение на лицата, които умишлено подпомагат гражданин на трета държава да влезе незаконно на територията на държава членка³. Тази директива предвижда все пак, че държавите членки могат да не налагат санкции, когато подпомагането е с хуманитарна цел⁴.

В приложение на тази директива италианското право инкриминира подпомагането на незаконното влизане в страната, независимо дали деянието е извършено с цел финансова облага. Предвижда се наказание лишаване от свобода от две до шест години и глоба в твърд размер от 15 000 евро за всяко от лицата, като кумулирането на тези санкции изглежда допустимо.

Tribunal de Bologne (Първоинстанционен съд Болоня) трябва да се произнесе по наказателната отговорност на гражданка на трета държава, която, използвайки фалшиви документи за самоличност, е съдействала за незаконното влизане на дъщеря си и племенницата си на италианска територия. Той има съмнения относно валидността на Директива 2002/90, тъй като тя би засегнала несъразмерно основните права на съответните лица. В частност преценява, че същата е в противоречие с принципа на пропорционалност, доколкото законодателят на Съюза инкриминира подпомагането на незаконното влизане, независимо дали деянието е извършено с цел финансова облага, без да изисква от държавите членки да освобождават от наказателна отговорност онези, които действат с хуманитарна цел или поради семейни задължения.

В представеното днес заключение генерален адвокат Jean Richard de la Tour уточнява, на първо място, че инкриминирането на подпомагането на незаконното влизане обхваща всяко деяние, с които дадено лице обмислено и съзнателно подпомага незаконното преминаване на границата на държава членка, независимо от подбудите на това лице.

На второ място, той счита, че **не са налице обстоятелства, които да засягат валидността на тази директива от гледна точка на принципа на законност на престъпленията и наказанията**, закрепен в член 49, параграф 1 от Хартата. Инкриминирането в случая е въпрос на споделена между Съюза и държавите членки наказателна компетентност и е част от процеса на сближаване на съществуващите национални законодателства. Доколкото посочената директива не може сама по себе си да породи

наказателна отговорност за лицата, задача на държавите членки е да транспонират инкриминиращите разпоредби, приемайки национална правна уредба, която е пропорционална и има необходимите специфичност, точност и яснота, за да се спази изискването за правна сигурност. Държавите членки следва също така да определят, съобразно критериите за ангажиране на наказателната отговорност, степента, в която спрямо дадено лице може предвид конкретните обстоятелства да се приложи освобождаване от наказателна отговорност или основание за освобождаване от наказание или за намаляване на наказанието.

На трето място, генерален адвокат Richard de la Tour преценява, че **инкриминирането на подпомагането на незаконната имиграция не е в противоречие с принципа на пропорционалност**, закрепен в член 49, параграф 3 от Хартата. От една страна, от съществено значение е да се отчитат не само заплахата, която това явление представлява за опазването на обществения ред и управлението на границите, но и рисковете, на които могат да бъдат изложени засегнатите лица поради свързаните с него незаконни дейности и поради евентуалното положение на голяма несигурност и зависимост на тези лица. От друга страна, макар подпомагането да не представлява непременно възмездна или престъпна дейност и да не създава винаги сериозна опасност за живота на тези лица, важно е да се допусне намесата на наказателните органи по отношение на всички деяния, способстващи за незаконното влизане на граждани на трети държави, така че да се гарантира засилен надзор върху деянията, извършвани под претекст солидарност или семейни връзки, а в действителност преследващи други цели. В този контекст националният съд следва да установи подбудите на дееца и да прецени в каква степен деянието е продиктувано от защитата на по-висш интерес и обосновава, предвид разпоредбите на националното право, освобождаването на лицето от наказателна отговорност, освобождаването му от наказание или намаляването на наказанието.

На последно място, генерален адвокат Richard de la Tour подчертава, че Съдът не разполага с достатъчно данни относно обхвата на предвидените в италианското право основания за освобождаване от наказателна отговорност, за освобождаване от наказание или за намаляване на наказанието. Той обаче отбелязва, че принципът на пропорционалност не допуска национална система, която не позволява на съда да претегля наличните интереси и да индивидуализира наказанието. По-специално, **националният съд трябва да може да разграничава наказуемостта на лице, което е действало по хуманни подбуди или по необходимост, от наказуемостта на лице, което се ръководи единствено от престъпното намерение да извърши конкретно забраненото от закона деяние с цел финансова облага.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предлагат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Оттук нататък съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на заключението се публикува на уебсайта CURIA в деня на представянето му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от прочитането на заключението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

² [Директива 2002/90/ЕО](#) на Съвета от 28 ноември 2002 година за определяне на подпомагане на незаконното влизане, преминаването и пребиваването.

³ Вж. член 1, параграф 1, буква а) от Директивата.

⁴ Вж. член 1, параграф 2 от Директивата.